

II Semester B.A./B.V.A./B.F.A./B.S.W. Examination, Sept./Oct. 2022
(NEP) (2021-22 and Onwards)
LANGUAGE - SANSKRIT – II

Panchatantram-Apareekshitha Karakam, Grammar and Translation

Time : 2½ Hours

Max. Marks : 60

Instructions : 1) Answer in Sanskrit/Kannada/English.
 2) Answer Question I, VI and VII in Sanskrit only.

I. समीचीनमुत्तरं चित्वा लिखत ।

(8×1=8)

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

Choose and write the correct answer.

1) पञ्चतन्त्रे कति तन्त्राणि सन्ति ?

अ) चत्वारि   आ) पञ्च   इ) षट्   ई) सप्त

2) कान् उद्दिश्य पञ्चतन्त्रकथां कथयति ?

अ) मनिपुत्रान्   आ) राजपुत्रान्   इ) दासपुत्रान्   ई) भिक्षुकान्

3) मणिभद्रः स्वप्ने क्षपणकरूपिणम् कम् अपश्यत् ?

अ) विद्यानिधिम्   आ) जलनिधिम्   इ) गुणनिधिम्   ई) पद्मनिधिम्

4) शिरसि ताडनेन क्षपणकः किं बभूव ?

अ) सुवर्णमयः   आ) लोहमयः   इ) ताम्रमयः   ई) वर्णमयः

5) ब्राह्मणी कस्मात् पुत्रः रक्षणीयः इति बदति ?

अ) सर्पात्   आ) नकुलात्   इ) चोरात्   ई) सिंहात्

6) “वडवानलम्” कः बिभर्तु शक्नोति ?

अ) नदी   आ) नदः   इ) सरः   ई) समुद्रः

7) ब्राह्मणपुत्रेषु कतमः रजतं गृहित्वा निर्वृत्तः ?

अ) प्रथमः   आ) द्वितीयः   इ) तृतीयः   ई) चतुर्थः

8) “अयं निजः, अयं परः” इति गणना केषां भवति ?

अ) उदारचरितानाम्   आ) लघुचेतसाम्

इ) बुद्धिमताम्   ई) गुणवताम्

II. एकस्य प्रश्नस्य परबन्धरूपेण उत्तरं लिखत ।

(1x8=8)

ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಪ್ರಬಂಧ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

Write an essay on **one** of the following questions.

1) संस्कृत कथा साहित्य-अधिकृत्य प्रबन्धं लिखत ।

ಸಂಸ್ಕೃತ ಕಥಾ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಕುರಿತು ಪ್ರಬಂಧವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

Write an essay on Sanskrit Katha Sahitya.

2) पंचतन्त्रस्य मणिभद्रनाम श्रेष्ठीनः कथां विवृणत ।

ಪಂಚತಂತ್ರದ ಪಠ್ಯಕ್ಕೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಮಣಿಭದ್ರ ವ್ಯಾಖಾರಿಯ ಕಥೆಯನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.

Narrate the story of Merchant Manibhadra according to Panchatantra text.

III. ದ್ವಯोः ಲघुಟಿಪ್ಪಣಿಗಳನ್ನು ಲಿಖತ ।

(2x4=8)

ಎರಡನ್ನು ಕುರಿತು ಲಘು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ.

Write short notes on **any two**.

1) पञ्चतन्त्रम् ।

2) मणिभद್ರः ।

3) नकुलः ।

4) चक्रधरः ।

IV. एतत् गद्यभागं आङ्ग्लभाषया-कन्नಡभाषया वा अनुवदत ।

(1x6=6)

ಗದ್ಯಭಾಗವನ್ನು ಅಂಗ್ಲಭಾಷೆಗೆ ಅಥವಾ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಗೆ ಅನುವಾದಿಸಿ.

Translate the prose passage into **English or Kannada**.

अत्रान्तरे च यथानिर्दिष्टः क्षपणकः सहसा प्रादुर्बभूव । अथ स तमालोक्य प्रहृष्टमना यथा आसन्नकाष्ठदण्डेन तं शिरसि अताडयत् । सोऽपि सुवर्णमयो भूत्वा तत्क्षणात् भूमौ निपतितः । एतत् सर्वं तत्रैव स्थितेन नापितेन दृष्टम् । अथ स श्रेष्ठी निभृतं स्वगृहमध्यं कृत्वा नापितं सन्तोष्य प्रोवाच, - “तदेतत् धनं वस्त्राणि च मया दत्तानि गृहण । भद्र ! पुनः कस्यचित् न आख्येयो वृत्तान्तः,” नापितोऽपि स्वगृहं गत्वा व्यचिन्तयत्, - “नूनमेते सर्वेऽपि क्षपणकाः शिरसि दण्डहताः काश्चनमया भवन्ति । तदहमपि प्रातः प्रभूतानाहूय लगुडैः शिरसि हन्मि, येन प्रभूतं हाटकं मे भवति”.

अथवा/ಅಥವಾ/OR

स आह, “भोः श्रावक ! धर्मज्ञोऽपि किमेवं वदसि किं वयं ब्राह्मणसमानाः । यत आमन्त्रणं करोषि । वयं सदैव तत्कालपरिचर्य्यया भ्रमन्ते भक्तिभाजं श्रावकम् अवलोक्य तस्य गृहे गच्छामः तेन कृच्छ्रादभ्यर्थिताः तदगृहे प्राणधारणमात्राम् अशनक्रियां कुर्मः । तत् गम्यतां नैवं भूयोऽपि वाच्यम्” । तच्छ्रुत्वा नापित आह, - “भगवान् ! वेद्य अहं युष्मद्वर्मम्, परं भवतो बहुश्रावका आह्वयन्ति, साम्प्रतं पुनः पुस्तकाच्छादनयोग्यानि कर्पटानि बहुमूल्यानि प्रगुणीकृतानि तथा पुस्तकानां लेखनाय लेखकानाश्च वित्तं सञ्चितम् आस्ते, तत्सर्वथा कालोचितं कार्यम्” ।

V. चतुर्णा वाक्यानां सन्दर्भ विवृण्त ।

$$(4 \times 3 = 12)$$

ನಾಲ್ಕು ವಾರ್ಕೆಗಳನ್ನು ಸಂದರ್ಭ-ಸಹಿತ ವಿವರಿಸಿ.

Explain with reference to context **any four** sentences.

- 1) “अहो ! धिक् इमां दरिद्रताम् ।
  - 2) यदहम् अनशनं कृत्वा प्राणान् उत्सृजामि ।
  - 3) “अहो सत्योऽयं स्वप्नः किं वा असत्यो वा ।
  - 4) उदार चरितानां तु वसुधैव कुटुम्बकम् ।
  - 5) किम् अयं महान् कोलाहलो नगरमध्ये ?
  - 6) ताम्रं यथेच्छया गृहीत्वा प्रथमो निवृत्तः ।

VI. संस्कृत भाष्या उत्तराणि लिखत ।

$$(5 \times 1 = 5)$$

a) पञ्चानं वाक्यदोषान् परिहरत ।

- 1) शिवं नमः ॥
  - 2) वेदाः प्रमाणाः ।
  - 3) चोरेण भीतः ।
  - 4) शिवः कैलासे अधिवसति ।
  - 5) वृक्षेण फलं पतति ।
  - 6) भवती कुत्र गच्छसि
  - 7) शिशुः हसन्ति ।
  - 8) रामः सह सीता वनं गता ।

b) पश्चानां लिङ्ग-विभक्ति-वचनानि लिखत ।

(5×1=5)

- 1) गच्छ ।
- 2) आगमिष्यामि ।
- 3) गम्यताम् ।
- 4) आचरिष्यति ।
- 5) तिष्ठति ।
- 6) उच्यते ।
- 7) भविष्यति ।
- 8) अपठत ।

VII. संस्कृतभाषया अनुवाद कुरुत ।

(1×8=8)

अः गद्यभागवन्नू संस्कृतदली अनुवाद मादि बरेयिरि.

Translate the following prose passage in to Sanskrit.

भूमि, नीरु, चैंकि, गाढि मुत्तु आकाशवन्नू पंचभूतेगणेंद्रु करेयुत्तारे. नम्मू सुत्तु लीरुव
अः पंचभूतेवन्नै “परिसर” एंद्रु करेयलागिदे. परिसरदली वायुपरिसर, जलपरिसर,
शब्दपरिसरवेंद्रु मुलरु विभागिदे, इंदिन कालफृट्टदली अः मुलरु विभागवु कलुषितवागिदे.
तुद्धवाद परिसरविलूदे मुनुष्ण, प्राणि, प्रकृति जीवनवु दुर्बरवागुत्तिदे. आद्वरिंद परिसरवु
प्रौद्यवागि विनाशवागुव मुंचे इदर रक्षणेगागि नावेल्लु भारतीयरु कटिबद्धरागेचे.

“परिसर देवेष्वेभव” एंद्रु मुंत्रवन्नू जपिसेचे.

The earth, water, fire, air and sky are known as “Five Elements”. The Combination of the five elements that exist surrounding us is called “Parisara” or “Environment”. Environment has divisions i.e. division of Air, division of Water and division of Sound. In this modern age these three have been destroyed [Polluted]. We Indians should act appropriately to Protect our environment, before it could be destroyed completely. And Indians should chant the Mantra of “Parisara Devo Bhava”.